

NEKLIDNÁ FIGURA: EXPRESE V ČESKÉM SOCHAŘSTVÍ 1880–1914

4. 5. 2016 – 25. 9. 2016

Výstavu pořádá Galerie hlavního města Prahy ve spolupráci s Národní galerií v Praze.

**Galerie hlavního města Prahy
Městská knihovna, 2. patro
Mariánské nám. 1, Praha 1**

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin, čtvrtek do 20 hodin

**Autoři výstavy: Petr Wittlich, Sandra Baborovská
Kurátorka výstavy: Sandra Baborovská**

Všichni jsme zajatci jedné sochy, kterou je naše tělo...
Camille Maclair, 1900

Výstava „Neklidná figura“, pořádaná Galeríí hlavního města Prahy, je nejrozsáhlejší a nejvýznamnější samostatnou výstavou českého sochařství od zániku legendární expozice moderního českého sochařství realizované Národní galerií na zámku Zbraslav. Galerie hlavního města Prahy se tím po dlouhé době vrací k sochařské výstavě, konkrétně do doby přelomu 19. a 20. století, kdy bylo sochařství na svém vrcholu. Zachycuje průřez těmi nejvýznamnějšími talenty, jakými byli kromě dominujícího Josefa Václava Myslbeka František Bílek, Stanislav Sucharda, Josef Mařatka, Ladislav Šaloun, Quido Kocián, Bohumil Kafka nebo Jan Štursa, a zároveň celou řadu projevů od méně známých, avšak dobově určujících sochařů. Jejich plastiky jsou na výstavě konfrontovány s typickými ukázkami děl světových sochařů Augustem Rodinem, Constantinem Meunierem a Antoine Bourdellem, kteří zasáhli do českého vývoje svými soubornými pražskými výstavami.

Požadovaná uměleckost znamenala stupňování senzuálních a emocionálních kvalit plastického projevu v duchu hledané modernosti. Modernost ovšem nebyla založena na napodobování, ale na originalitě, na snaze vyjádřit uměním hlubší prožitek a smysl moderní doby. Tento obsah shrnuje výstava pod pojem

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

exprese. Výstava je pojata historicky a také vývojově, ale jejím hlavním cílem je spíš ukázat expresi jako zdroj tvořivosti, jako podmínku kreativity.

„Neklidná figura“ se návštěvníkům otevírá akademismem 90. let 19. století včetně tvorby J. V. Myslbeka a jeho školy. V té době se začaly objevovat individuality, jež mezi sebou soutěžily o vysoké hodnocení své práce a začaly se srovnávat i se sochařstvím v zahraničí, zejména ve Francii. V důsledku toho dosáhlo české figurální sochařství v období od 90. let 19. století až do 1. světové války vysoké umělecké úrovně, zcela srovnatelné s moderní evropskou tvorbou.

V úvodu výstavy autoři Petr Wittlich a Sandra Baborovská společně s architektem Dominikem Langem otevřeli návštěvníkům zaslepená okna, aby do prostoru mohlo vniknout denní světlo. Ve velkých sálech, kde jsou představeny symbolismus, impresionismus, expresionismus a novoklasicismus, pracovala světelná designérka Pavla Beranová se světlem umělým a pro každé období se snažila najít adekvátní světelnou atmosféru. V menších sálech je zastoupena dekorativní a monumentální tvorba projevující se ve veřejném prostoru na novostavbách a pomníkových realizacích.

Výstavní projekt „Neklidná figura“ si klade za cíl obnovit zájem českého publika o mimořádně kvalitní část naší kulturní tradice a poukázat na příklady, které mohou být stimulující i pro současnost. Architekt Dominik Lang odkazuje na prostředí přelomu století dobovými čalouněnými sokly. Nebylo však záměrem vytvořit repliku. Architektonické řešení se snaží se vším respektem poučit z vnitřní logiky plastik, jejich dobovým kontextem i fenoménem neklidu. Lang se zároveň snaží akcentovat zobrazování figury jako „všudypřítomného“ těla.

K výstavě vychází stejnojmenná publikace v nakladatelství Karolinum. Je doprovázena dobovými fotografiemi z pozůstalostí samotných sochařů. Obsahuje několik odborných statí a teoretické dobové texty. Do publikace přispěli Petr Wittlich, Sandra Baborovská, Tomáš Hylmar a Marie Rakušanová.

Petr Wittlich, Sandra Baborovská

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

České sochařství na přelomu 19. a 20. století prochází obdobím dynamických změn. Obor se díky výrazným osobnostem s velkou ctí a kreativitou vyrovnává s mnoha tématy, jež formují nástup moderního sochařství. Z produkce, která dosud většinou pracovala s nápodobou či mírnou úpravou osvědčených předloh, se stává emancipovaný a sebevědomý žánr reagující na literární, filozofická i společenská témata a hledající aktuální formu výrazu.

Kromě zaniklé stálé expozice Národní galerie na zámku Zbraslav, kde bylo toto období do značné míry přehledně exponováno, nebylo dosud nikdy předestřeno formou výstavního projektu, který by navíc šel za hranice konstatování skutečnosti a hledal některá specifika a kořeny tehdejšího vývoje v takové šíři jako tentokrát. Prof. Petr Wittlich, který se tématem zabývá řadu let, a kurátorka Galerie hlavního města Prahy Sandra Baborovská člení výstavu do jednotlivých názorových proudů, větvících se od zakladatelské figury Josefa Václava Myslbeka. Pracují s širokým autorským spektrem, včetně klíčových zahraničních osobností, jejichž účast na tehdejším výstavním provozu v Praze byla vnímána jako potvrzení vážnosti zdejšího úsilí o moderní výraz.

Národní galerie v Praze je bohatstvím svých sbírkových fondů základním zdrojem materiálu pro takto rozsáhlý projekt. Vlastní řadu sochařských pozůstalostí osobností té doby, a mohla tak poskytnout téměř devadesát děl z celkových sto čtyřiceti pěti, abychom mohli obraz této bouřlivě se proměňující epochy vylíčit v přesvědčivé šíři. Národní galerie v Praze a Galerie hlavního města Prahy ve spolupráci s Musée Bourdelle v Paříži, Galeríí plastik Hořice v Podkrkonoší a dalšími veřejnými i soukromými sbírkami tak s odstupem mnoha let poskytují veřejnosti vzácnou příležitost opět spatřit nejvýznamnější práce tohoto období, a to v souvislostech, které nově ohraničují jednotlivé kapitoly z hlediska obsahu i výrazu.

Magdalena Juříková

ředitelka, Galerie hlavního města Prahy

Jiří Fajt

generální ředitel, Národní galerie v Praze

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

Výstavu pořádá Galerie hlavního města Prahy ve spolupráci s Národní galerií v Praze.

Autoři výstavy: Petr Wittlich, Sandra Baborovská

Kurátorka výstavy: Sandra Baborovská

Architektonické řešení: Dominik Lang

Grafické řešení: Robert V. Novák

Světelný design: Pavla Beranová

Zvláštní poděkování za pomoc při přípravě výstavy patří Ireně Nývtové a Lence Pastyříkové, kurátorkám Národní galerie v Praze.

Odbornou přípravu mimořádně podpořili Filip Suchomel, ředitel sekce vědy, výzkumu a vědeckých informací Národní galerie v Praze, a Tomáš Hylmar, pracovník Archivu Národní galerie v Praze.

Poděkování:

Musée Bourdelle, ville de Paris

Galerii plastik Hořice

Odborné škole kamenicko-sochařské Hořice

Muzeu hlavního města Prahy

Galerii výtvarného umění v Ostravě

Nadaci Muzeu Stanislava Suchardy

Galerii Zlatá husa, Praha

Galerii Crears

Arthouse Hejtmánek – tak je to v tiráži

Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem

Oblastní galerii v Liberci

a soukromým zapůjčitelům

Poděkování:

Marii Foltýnové, Jitce Škopové a Vojtěchu Radovi

Anglický překlad a redakce textů: Lucie Vidmar

Vedoucí instalace a produkce: Diana Brabcová

Restaurování: Miloš Věrný, Kateřina Kořenková, Richard Kracík, Hana Nováková

Propagace: Miroslav Koláček, Michaela Vrchotová

Vedoucí vzdělávacích programů: Lucie Haškovcová

Videospot k výstavě: Kryštof Hlůže, Kryštof Melka

VÝSTAVA SE KONÁ POD ZÁŠTITOU PRIMÁTORKY HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY ADRIANY KRNÁČOVÉ.

Mediální partneři: ArtMap, Radio 1, Český rozhlas Vltava, Artalk.cz, Art and Antiques, Artmix, Literární noviny, Hospodářské noviny, Flash Art, PragueEventsCalendar, Xantypa

Vstupné: 120 Kč plné / 60 Kč snížené (studenti) / 30 Kč (senioři)

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz, www.facebook.com/GHMP.cz

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

DOPROVODNÝ PROGRAM

Kurátorské prohlídky

čtvrtek 12. 5. 2016 od 18:00

čtvrtek 9. 6. 2016 od 18:00

čtvrtek 15. 9. 2016 od 18:00

Taneční instalace francouzské choreografky Nadine Beaulieu

Performeré: Tereza Hradilková, Jan Bárta, Jana Vrána

Světelný design: Pavla Beranová a Vladimír Burian

Koprodukce: Galerie hlavního města Prahy a Centrum choreografického rozvoje SE.S.TA

čtvrtek 19. 5. 2016 od 18:00 – premiéra

neděle 22. 5. 2016 od 15:30 – 1. repríza

neděle 22. 5. 2016 od 18:00 – 2. repríza

Performance vizuálního umělce Jana Pfeiffera OPĚRNÉ BODY

čtvrtek 22. 9. 2016 od 18:00

V rámci doprovodného programu k výstavě připravujeme cyklus přednášek a diskusí na téma Pomník a socha ve veřejném prostoru.

Víkendové výtvarné workshopy

sobota 18. 6. 2016 13:00–18:00 Tělesnost sochy, Městská knihovna, 2. patro

sobota 23. 7. 2016 13:00–18:00 Anatomie a kánon, Městská knihovna, 2. patro

sobota 20. 8. 2016 13:00–18:00 Spiritualita, stíny a symboly, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

Ve výtvarných reakcích se zaměříme především na témata lidské figury a její tělesnosti. Sochy se stanou modelem pro kresbu jednotlivých částí těla a změnou měřítka je převedeme až do abstraktní vizuální formy umístěné do čtvercového formátu. Vystavené objekty budeme vnímat z mnoha různých míst pozorování a zredukujeme je do několika linií zachycujících jejich siluety. Zajímavými východisky se stanou i emoce, řeč těla a gesta, které zdůrazníme v expresivnějších aktivitách zaměřených na prožitek. Pomocí stínohry budeme pracovat s vlastní stylizací účastníků, kteří prostřednictvím svého těla ztvární konkrétní i abstraktní pojmy (úzkost, žal, hudba, tanec atd.). Účastníci se pokusí zasadit vybraná díla do kontextu vlastního života, myšlení a zkušeností. Prostřednictvím písemného záznamu provedou rozbor osobního zážitku ze setkání s tímto artefaktem v souvislosti s jedinečným pojetím instalace.

Výtvarný ateliér pro dospělé a seniory

neděle 21. 8. 2016 15:00–18:00 Řád, krása a exprese v plastické formě I., Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

neděle 4. 9. 2016 15:00–18:00 Řád, krása a exprese v plastické formě II., Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

V rámci výtvarného workshopu budeme reagovat na pozoruhodný rozvoj sochařství na přelomu 19. a 20. století a na jeho jednotlivé představitele. Výtvarná práce bude soustředěna na tvorbu reliéfu, který budou

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

účastníci odlévat do sádrové hmoty. Ti budou zároveň hledat svoji reflexi v modelaci nebo při vytlačování a obtiskování drobných objektů, a také východisko pro vlastní realizaci (stylizace, realistické pojetí). Inspirací pro vlastní tvorbu jim budou uplatněné styly – novobarokní pojetí, realistický naturalismus, protiklad symbolismu a impresionismu, senzualismus či secesní dekorativismus – nebo zvolení představitelé: smyslná tělesnost u J. V. Myslbeka, symbolismus v díle Františka Bílka, důraz vlivu světla na tvar u Bohumila Kafky nebo kubistický expresionismus Otto Gutfreunda. Během výtvarné dílny se zaměříme na otázky týkající se monumentální a dekorativní tvorby a budeme řešit vztah tvaru a kompozice nebo dekoru a ornamentu.

Víkendové programy jsou určené dětem, rodinám s dětmi a dalším zájemcům všech věkových kategorií včetně seniorů a znevýhodněných.

Příchod a odchod je individuální, tzn. kdykoliv ve vymezeném čase.

Rezervace do 16:00 předchozího dne (není podmínkou účasti)

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná

Cena: děti do 10 let, studenti uměleckých škol a pedagogové – 5 Kč, děti nad 10 let – 20 Kč

Kontakt: Lucie Haškovcová, lucie.haskovcova@ghmp.cz, +420 606 612 987, +420 608 216 418

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.